

Advies bij de antwoorden op het advies betreffende de passende beoordeling "Maes Orgelveld LV" te Aalter

Nummer:	INBO.A.2013.30
Datum advisering:	12 april 2013
Auteur(s):	Johan Neiryck, Willy Huybrechts & Toon Van Daele
Contact:	Lode De Beck (lode.debeck@inbo.be)
Kenmerk aanvraag:	e-mail van 5 april 2013; ANB-INBO-BEL-2013-22
Geadresseerden:	Agentschap voor Natuur en Bos Provinciale Dienst Oost-Vlaanderen t.a.v. Steven Laureys Gebr. Van Eyckstraat 2-6 9000 Gent steven.laureys@lne.vlaanderen.be
Cc:	Agentschap voor Natuur en Bos Centrale Diensten Carl De Schepper carl.deschepper@lne.vlaanderen.be

AANLEIDING

Op 7 februari 2013 gaf het INBO advies (INBO.A.2013.2) bij de passende beoordeling die gemaakt werd voor de hernieuwing en uitbreiding van de milieuvergunning voor een rundveebedrijf gelegen aan Orgelveld te Aalter. Het bedrijf ligt op 240m van de Markettebossen en op 300m van de Kraenepoel. Beiden werden aangeduid als Habitatrichtlijn- en VEN-gebied.

De opstellers van de passende beoordeling, formuleerden enkele aanvullingen en opmerkingen bij dit advies. Het Agentschap voor Natuur en Bos (kortweg ANB) vraagt aan het INBO om deze aanvullingen en opmerkingen door te lichten.

VRAAGSTELLING

- 1) Kan het INBO aangeven of de vastgestelde leemtes in de opbouw van de redenering binnen de passende beoordeling met de bijkomende aanvullingen voldoende zijn afgedicht?
- 2) Kan het INBO akkoord gaan met de conclusie dat er geen significante effecten van de uitbreiding van het landbouwbedrijf te verwachten zijn?

TOELICHTING

1. Inputgegevens IFDM in de vergunde en nieuwe situatie voor de stallen

De inputgegevens en modelparameters voor de bestaande en de gewijzigde situatie (3 verschillende puntbronnen) werden nu toegelicht en bijgesteld zoals gevraagd in het INBO-advies. Het is niet duidelijk of de impactcontouren dezelfde blijven na de bijstelling?

In het IFDM model worden echter standaard als puntbron(nen) niet enkel het bedrijf zelf, maar ook de omliggende bedrijven in rekening gebracht (Schrooten *et al.*, 2006; Willems *et al.*, 2011). We adviseren om steeds te verantwoorden waarom de ammoniakemissie van naburige landbouwbedrijven niet berekend werd en de gezamenlijke depositie op de Natura2000-gebieden niet beoordeeld werd.

We adviseerden eerder om naast een depositieveld tevens een ammoniakconcentratieveld te genereren met het IFDM. Dit ontbreekt nog steeds.

2. Verzurende en vermestende depositie

Voor de kritische lasten van verzuring voor loofbos op een arme bodem ontbreken nieuwe contouren voor het verzuringscriterium van 1500 eq per ha per jaar zoals aangegeven in het advies.

3. Meteobestand

Men gebruikt als meteodata, de gegevens van een van een jaarbestand van 1978 en 1979.

Hier is de vraag 1978-1979 representatieve meteojaren zijn? Een tweede vraag die zich nog stelt is of de data al dan niet van Ukkel afkomstig zijn?

4. Formule van Theis

4. 1) Uit de verduidelijking blijkt dat het Richtlijnenhandboek Landbouwdieren werd gevolgd, zowel voor de begrenzing van de invloedssfeer met de 10 cm verlaging als wat betreft de toepassing van de Theis methode.

- 4.2) In de aanvulling werd de 10 cm begrenzing niet toegelicht zoals gevraagd in het eerder advies. Het Richtlijnenhandboek Landbouwdieren specificeert nochtans dat 'dit [de begrenzing] kan wijzigen in functie van de verdrogingsgevoeligheid van de vegetatie'. Dit had gekund op basis van de verdrogingsgevoeligheid van de aanwezige habitats. Op p.12 van de passende beoordeling worden habitats vermeld die niet zo verdrogingsgevoelig zijn, daarom is 10 cm aanvaardbaar.
- Effectief voorkomende habitats in studiegebied volgens habitatkaart versie 5.2:
- 9120: Atlantische zuurminnende beukenbossen van het type met *Ilex*- en *Taxus*-soorten in de ondergroei (*Quercion robori-petraeae* of *Ilici-Fagetum*)
 - 3130f: Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetatie behorend tot de *Littorelletalia uniflorae* en/of of *Isoeto-Nanojuncetea*, goed ontwikkeld.
- 4.3) In het Richtlijnenhandboek Landbouwdieren wordt vermeld een pompduur van enkele uren te nemen, omdat de pompen in een landbouwbedrijf slechts een gedeelte van de dag werken (een zinsnede die in het Richtlijnenhandboek Water trouwens ontbreekt). In de passende beoordeling wordt dit gevolgd en wordt het dagdebiet in de 'nieuwe situatie' geconcentreerd op 10u. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat er tijdens de rest van de dag een volledig herstel (eng. 'recovery') van de watertafel optreedt, zodat elke dag als het ware gestart wordt van dezelfde uitgangspositie als de dag ervoor. Een volledig herstel is echter enkel mogelijk indien bij de 'draw down' een evenwichtstoestand wordt bereikt, zoniet verloopt het herstel trager en duurt het langer (Driscoll, 1986). In dit specifieke geval kan op het einde van de eerste dag (na 24 uur) nog enkele centimeters verlaging worden berekend bij toepassing van de methode in Driscoll (1986) en in Freeze & Cherry (1979) en dit tot op ongeveer 75 meter van de pompput. Op grotere afstand is er wel volledige recovery na de eerste dag, maar dat zal de volgende pompdagen mogelijk veranderen. Elke volgende dag begint de draw down dus enkele cm lager (dieper), waardoor het cumulatief effect ook elke dag groter wordt (bvb. na een aantal dagen > 10 cm). Hiermede werd geen rekening gehouden in de passende beoordeling of in de aanvulling. De radius van de invloed wordt daardoor te klein ingeschat.
- 4.4) Het langetermijneffect moet dus worden benaderd met de toepassing van de Theisvergelijking over meerdere dagen. Op dag-basis wordt geen evenwicht bereikt. Het is nodig een keuze te maken over de tijd (aantal dagen) dat men de berekening wil laten doorlopen, tot wanneer verondersteld kan worden dat er een evenwicht is bereikt. Voor die gekozen tijd bestaat geen standaard. Men kan de begrenzing in de tijd kiezen in functie van de dagelijkse verlaging; bijvoorbeeld tot wanneer de watertafel minder dan 1 mm dag daalt (analoog met een beslissing over begrenzing van de pompkegel in de ruimte). De toepassing hiervan op deze case geeft een pompduur van ongeveer 60 dagen om tot stabilisatie van de watertafel te komen (<1 mm verlaging per dag). De pompkegel (begrensd met 10 cm lijn) heeft dan een straal van ongeveer 90 meter.
- 4.5) Bovenstaande fundamentele bemerkingen bij de gevolgde methode neemt niet weg dat we het met de eindconclusie van de passende beoordeling ten aanzien van het grondwater eens kunnen zijn: onze eigen analyse wijst erop dat de grondwaterwinning geen invloed zal hebben op de habitats die op 280 meter afstand gelegen zijn.

CONCLUSIE

- 1) Er werden door de opstellers van de passende beoordelingen enkele antwoorden en aanvullingen geformuleerd na het advies van het INBO (INBO.A.2013.2).

De aanvulling bevat nog geen nieuwe beoordeling gebruik makende van:

- Bijgestelde inputvariabelen
 - Bijdrage van omliggende landbouwbedrijven
 - Criterium van 1500 zeq ha-1 jaar-1 voor loofbos op arme grond (criterium ANC = 0)
 - Bijkomend kan met het IFDM-model een ammoniakconcentratieveld gegenereerd worden. Dit zou de beoordelaar in staat stellen om de gemodelleerde concentraties te confronteren met de ammoniakgevoeligheid van bepaalde soorten voorkomend in habitat 3130. Aan deze vraag werd ook geen gevolg gegeven.
 - Toepassing van de Theisvergelijking over meerdere dagen
- 2) Hoewel de invloed van de waterwinning sterk werd onderschat door een niet-correcte toepassing van de Theisvergelijking, kan de eindconclusie van de passende beoordeling ten aanzien van het

grondwater behouden blijven: de analyse wijst erop dat de grondwaterwinning geen invloed zal hebben op de habitats die op 280 meter afstand gelegen zijn.

Voor verzurende en vermestende depositie is nog niet aangetoond dat er geen significante effecten te verwachten zijn.

REFERENTIES

Driscoll, F.G. (Ed.) (1986). Groundwater and wells. 2nd ed.. Johnson Filtration Systems: Minnesota.

Freeze, R.A. & Cherry, J.A. (1979). Groundwater. Prentice-Hall: New Jersey.

Schrooten G., Cornille P., Cadron W., Pombreu L., Verlinden Y., Van Rompaey H., Mensink C., Lefebvre F. & Bilsen I. (2006). SGS. Richtlijnenboek Lucht. September 2006.

Willems E., Monseré T. & Dierckx J. (2011). Geactualiseerd richtlijnenboek milieueffectrapportage 'Basisrichtlijnen per activiteitengroep – landbouwdieren.' Juni 2011. ABO. Gent. 162pp.